

Birçok anayasada apaçık, değiştirilemez maddeler var

Kimilerinde ise, ABD anayasası gibi, DOKUNULAMAYACAK maddeler var ve bunun belirtilmesine bile gerek duyulmuyor. Örnekler :

Dünyada kimi ülkelerin anayasalarında, "değiştirilemez maddeler" veya "korunan maddeler" bulunur. Bu maddeler genellikle ülkenin temel siyasal yapısını, egemenlik ilkelerini ve anayasal düzenin köklü temel öğelerini güvence altına alır. Aşağıda, bu tür maddelere sahip ülkelerin örnekleri ve genellikle hangi ilkeleri korudukları yer almaktadır:

1. Türkiye

Değiştirilemez maddeler: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 1, 2 ve 3. maddeleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif bile edilemez. İçeriği:

Madde: Türkiye Devleti bir cumhuriyettir.

Madde: Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Madde: Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, İstiklal Marşı ve başkenti gibi simgeler korunur.

2. Almanya

Değiştirilemez maddeler: Alman Anayasası'nın (Grundgesetz) 79. maddesinin 3. fıkrası, kimi maddelerin değiştirilmesini yasaklar. İçeriği: *Federal yapının korunması. Temel insan haklarının dokunulmazlığı. Demokratik, hukuk devleti ve sosyal devlet ilkesi. İnsan onurunun dokunulmazlığı.*

3. Fransa

Değiştirilemez maddeler: Fransa Anayasası'nda değiştirilemez maddeler tam olarak ifade edilmemiş olsa da anayasanın 89. maddesi, **Cumhuriyet'in niteliğinin değiştirilemeyeceği**ni belirtir. İçeriği: Fransa'nın cumhuriyetçi niteliği korunur. Cumhuriyetin bir monarşiye dönüştürülmesi anayasal olarak yasaktır.

4. İtalya

Değiştirilemez maddeler: İtalyan Anayasası'nın 139. maddesi, **devletin cumhuriyetçi niteliğinin değiştirilemeyeceğini** belirtir. İçeriği: İtalya'nın cumhuriyet rejimi anayasa ile güvence altına alınmıştır ve bu rejimin değiştirilmesi mümkün değildir.

5. Portekiz

Değiştirilemez maddeler: Portekiz Anayasası'nın 288. maddesi, kimi temel ilkelerin değiştirilmesini yasaklar. İçeriği: Demokratik devlet yapısı. İnsan hakları ve özgürlüklerinin korunması. Cumhuriyet ilkesi. Laiklik ve evrensel oy hakkı... gibi ilkeler. **14 başlıkta değiştirilemeyecekler sayılıyor..**

6. Yunanistan

Değiştirilemez maddeler: Yunanistan Anayasası'nın 110. maddesi, **anayasanın temel ilkeleri olan insan hakları ve cumhuriyetçilik ilkelerinin değiştirilmesini yasaklar**. İçeriği: Devletin demokratik ve cumhuriyetçi yapısının korunması. İnsan haklarına saygı ve anayasal düzenin temel ilkeleri.

7. Brezilya

Değiştirilemez maddeler: Brezilya Anayasası'nın 60. maddesi, anayasanın kimi temel ilkelerinin değiştirilmesini yasaklar. İçeriği: Federal yapı. Oy kullanma zorunluluğu. İnsan hakları ve bireysel özgürlüklerin korunması. Demokratik düzen.

8. Hindistan

Değiştirilemez maddeler: Hindistan Anayasası'nda doğrudan değiştirilemez maddeler yer almasa da, Hindistan Yüksek Mahkemesi "anayasanın temel yapısı" doktriniyle kimi değişikliklerin yapılamayacağını belirtmiştir. İçeriği: Federal yapı. Laiklik. Demokrasi ve insan hakları.

9. Avusturya

Değiştirilemez maddeler: Avusturya Anayasası, federal yapı ve insan haklarıyla ilgili kimi ilkelerin değiştirilemeyeceğini güvence altına alır. İçeriği: Federal sistemin korunması. Demokrasi ve insan hakları ilkeleri.

10. Belçika

Değiştirilemez maddeler: Belçika Anayasası'nın 195. maddesi, belirli hükümlerin değiştirilmesinin "özel bir anayasal usule" bağlı olduğunu ve bu hükümlerin kolayca değiştirilemeyeceğini belirtir. İçeriği: Federal yapının korunması. Monarşi ve insan haklarının güvence altına alınması. ***

Özetle _____ :

"Değiştirilemez maddeler" genellikle şu konuları kapsar:

Devletin yönetim biçimi (Cumhuriyet veya monarşi): Birçok anayasa, devletin cumhuriyetçi yapısının değiştirilmesini yasaklar (örneğin Türkiye, Fransa, İtalya).

Demokrasi ve insan hakları: Temel demokratik ilkeler, insan hakları, hukuk devleti ve özgürlükler çoğu zaman anayasal koruma altındadır (örneğin Almanya, Brezilya).

Federal yapı: Federal yapıya sahip ülkelerde, bu yapı anayasa tarafından güvence altına alınır (örneğin Almanya, Avusturya, Brezilya).

Laiklik: Kimi anayasalar, devletin laik yapısını koruma altına alır (örneğin Türkiye, Hindistan).

Bu tür düzenlemeler, devletin temel özelliklerini ve anayasal düzenin sürekliliğini korumayı amaçlar.

<https://x.com/profsaltik/status/1833994651248021685> 12.9.24

Naim Babüroğlu'nun, HÜDAPAR başkanının TV konuşması hk. X iletisine yanıt olarak yollandı.